

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1999, 25, 365

Välja kuulutanud
Vabariigi President
02.03.1999 otsus nr 536

Isikut tõendavate dokumentide seadus

Vastu võetud 15.02.1999

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Käesolev seadus kehtestab dokumendikohustuse ja reguleerib Eesti Vabariigi poolt Eesti kodanikele ja välismaalastele isikut tõendavate dokumentide väljaandmist.

§ 2. Isikut tõendav dokument

(1) Isikut tõendav dokument (edaspidi *dokument*) on riigiasutuse poolt väljaantud dokument, kuhu on kantud kasutaja nimi ja sünniaeg või isikukood ning foto, kui seadus või selle alusel kehtestatud õigusakt ei sätesta teisiti.

(2) Käesoleva seaduse alusel väljaantavad dokumendid on:

- 1) isikutunnistus;
- 2) Eesti kodaniku pass;
- 3) diplomaatiline pass;
- 4) meremehe teenistusraamat;
- 5) välismaalase pass;
- 6) ajutine reisidokument;
- 7) pagulase reisidokument;
- 8) meresõidutunnistus;
- 9) tagasipöördumistunnistus.

§ 3. Reisidokument ja siseriiklik dokument

(1) Reisidokument on seaduses riigipiiri ületamiseks ettenähtud Eestidokument või Välisministeeriumi poolt tunnustatud välisriigi reisidokument (edaspidi *välisriigi reisidokument*).

(2) Siseriiklik dokument on riigisisesele isiku tõendamiseks ettenähtud dokument, mis ei ole ette nähtud riigipiiri ületamiseks, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.

§ 4. Käesolevas seaduses sätestamata dokument

(1) Eesti kodanik või välismaalane võib oma isikutõendada ka käesolevas seaduses sätestamatadokumentidega, kui dokumenti on kantud kasutaja nimi, foto ja sünniaeg või isikukood ning dokument on kehtiv. Alla nelja-aastase Eesti kodaniku või välismaalase dokumenti ei pea olemakantud fotot.

(2) Eesti Vabariigi poolt väljaantav käesolevas seaduses sätestamata dokument peab olema kehtestatud seaduse või selle alusel antud õigusaktiga. Käesolevas seaduses sätestamata dokumendi suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse 3. peatükki.

2. peatükk DOKUMENDIKOHUSTUS

§ 5. Eesti kodaniku dokumendikohustus

(1) Eestis püsivalt viibival (elaval) Eesti kodanikul peab olema isikutunnistus.

(2) Isikutunnistust ei pea olema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alla 15-aastaselt Eesti kodanikul.

§ 6. Eestis püsivalt viibiva välismaalase dokumendikohustus

- (1) Eestis vähemalt üheaastase kehtiva elamisloa alusel püsivalt viibival (elaval) välismaalasel peab olema isikutunnistus.
- (2) Isikutunnistust ei pea olema alla 15-aastasel Eestis vähemaltüheaastase elamisloa alusel viibival (elaval) välismaalasel, kui tal on reisidokument või tema nimi, sünniaeg, kodakondsus, elamisloa andmed ja foto on kantud vanema reisidokumendi. Alla seitsmeaastase välismaalase foto ei pea olema kantud vanema reisidokumendi.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse pärast Eestis elava välismaalase sünni registreerimist.

§ 7. Eestis ajutiselt viibiva välismaalase dokumendikohustus

- (1) Eestisse saabuval, Eestis ajutiselt viibival ja Eestist lahkuval välismaalasel peab olema kehtiv välisriigireisidokument, Eesti välismaalase reisidokument või tagasipöördumistunnistus, kui välisleping ei näe ette teisiti.
- (2) Reisidokumendi või tagasipöördumistunnistust ei pea olema alla 15-aastasel välismaalasel, kui tema nimi, sünniaeg ja foto on kantud teda saatva isiku reisidokumendi. Alla seitsmeaastase välismaalase foto ei pea olema kantud teda saatva isiku dokumendi.

§ 8. Dokumendikohustus riigipiiri ületamisel

Dokumendikohustuse riigipiiri ületamisel sätestab riigipiiri seadus (RT I 1994, 54, 902; 1997, 77, 1315).

3. peatükk

DOKUMENDI VÄLJAANDMINE, VÄLJAVAHETAMINE JA KEHTETUKS TUNNISTAMINE

§ 9. Dokumendi vorm ja dokumenti kantavad andmed

- (1) Dokumendi vormi, tehnilise kirjelduse ja dokumenti kantavate andmete loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.
- (2) Dokumenti ei ole lubatud kanda andmeid, mille kandmist ei ole ettenähtud välislepingu, seaduse või selle alusel antud muu õigustloova aktiga.
- (3) Kui käesolev seadus ei sätesta teisiti, võib dokumendikasutaja kohta kanda dokumenti üksnes järgmisi isikuandmeid:
 - 1) nimi;
 - 2) sünniaeg ja -koht;
 - 3) isikukood;
 - 4) foto;
 - 5) sugu;
 - 6) kodakondsus;
 - 7) sõrmejäljed või allkiri;
 - 8) silmade ja juuste värv;
 - 9) käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud andmed.
- (4) Vanema taotlusel kantakse Eesti kodaniku või välismaalase reisidokumendi tema alla 15-aastase lapseni, sünniaeg, isikukood, kodakondsus ja foto. Alla seitsmeaastase alaealise foto ei pea olema kantud Eestikodaniku või välismaalase reisidokumendi. Dokumendi kasutaja taotlusel võib isikutunnistusele kanda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatava isikuandmeid, kui selline võimalus on ette nähtud seaduse või selle alusel antud muu õigustloova aktiga.

§ 10. Dokumendi väljaandmine

- (1) Dokument antakse välja üksnes käesolevas seaduses sätestatud alustel.
- (2) Kui dokumendi väljaandjal tekib põhjendatud kahtlus, et alla 15-aastasele isikule reisidokumendi andmine või väljavahetamine võib kahjustada tema huve, peab reisidokumendi väljaandmiseks või väljavahetamiseks olema eestkostetasutuse nõusolek.

§ 11. Dokumendi väljavahetamine

- (1) Dokument vahetatakse välja, kui dokumendi andmise (omamise) alus ei ole ära langenud ning:
 - 1) dokumenti kantud andmed on muutunud või ebaõiged;
 - 2) dokument on muutunud kasutamiskõlbmatuks, hävinud või kaotsi läinud;
 - 3) reisidokumendi viisaleheküljed on kannetega täitunud.
- (2) Dokumenti kantud andmete muutumisest on dokumendi kasutaja kohustatud teatama dokumendi väljaandnud valitsusasutusele ühe kuu jooksul andmete muutumisest arvates.

(3) Dokumendi kasutamiskõlbmatuks muutumisest, kaotaminekustvõi hävimisest on dokumendi kasutajakohustatud teatama dokumendi väljaandnud valitsusasutusele kolmetööpäeva jooksul dokumendikasutamiskõlbmatuks muutumise, kaotamineku või hävimisevõi sellest teada saamise päevast arvates.

§ 12. Dokumendi väljaandmisest ja väljavahetamisest keeldumine

(1) Dokumendi väljaandmisest ja väljavahetamisest keeldutakse, kui nimetatud toiminguteks puudub seaduses sätestatud alus.

(2) Eestkostetasutuse ettepanekul või käesoleva seaduse § 10 lõikes 2 nimetatud nõusoleku puudumisel võidakse keelduda reisidokumendi väljaandmisest või väljavahetamisest alla 15-aastasele isikule, kuireisidokumendi väljaandmine või väljavahetamine võib kahjustada alla 15-aastase isiku huve.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ka lapseandmete kandmisel vanema dokumenti.

(4) Dokumendi väljaandmisest keeldutakse, kui isikul on juba vastavatliiki dokument ja seadus ei näe ette mitme üheliigilise dokumendi kasutamist.

§ 13. Dokumendi tagastamine

(1) Dokumendi kasutaja on kohustatud tagastama dokumendi selleväljaandnud valitsusasutusele dokumendiväljavahetamisel, välja arvatud dokumendi hävimise või kaotaminekukorral. Dokumendi andmise (omamise)aluse äralangemisel on dokumendi kasutaja kohustatud tagastama dokumendi selleväljaandnud valitsusasutusele kolme tööpäeva jooksul aluse äralangemise päevast arvates.

(2) Dokumendi kasutaja surma või surnuks või teadmata kadunukstunnistamise korral tagastatakse dokument selle väljaandnud valitsusasutusele.

(3) Dokumendi väljavahetamisel või kehtetuks tunnistamisel käesoleva seaduse § 14 punktis 4 toodud juhul võib dokumendi väljaandnud valitsusasutus jätta tagastatud dokumendi selle kasutajale pärast dokumenti vastavamärke kandmist.

§ 14. Dokumendi kehtetuks tunnistamine

Dokument tunnistatakse kehtetuks:

- 1) kui dokumendi andmise (omamise) alus on ära langenud;
- 2) kui dokument on alusetult välja antud, välja vahetatud või selle kehtivusaega on alusetult pikendatud;
- 3) kui dokument või selles sisalduv kanne või andmed, välja arvatud viisa või elamis- ja tööloa andmed, on võltsitud või ebaõiged;
- 4) kui dokument on muutunud kasutamiskõlbmatuks võiselles sisalduv kanne loetamatuks;
- 5) dokumendi kasutaja surma korral;
- 6) dokumendi kaotamineku või hävimise korral.

§ 15. Dokumendi väljaandmise, väljavahetamise ja kehtetuks tunnistamise korraldamine

(1) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega:

- 1) dokumendi väljaandmise, väljavahetamise ja kehtetukstunnistamise korra ja tähtajad;
- 2) dokumendi väljaandmise ja väljavahetamise taotlemisele esitatavate tõendite ja andmete loetelu.

(2) Siseminister kehtestab määrusega isikutunnistuse, Eesti kodanikupassi, välismaalase passi, ajutisereisidokumendi, pagulase reisidokumendi, meremehe teenistusraamatu jamaresõidutunnistuse väljaandmise ja väljavahetamise taotluste vormid.

(3) Välisminister kehtestab määrusega diplomaatilise passi jatagasipöördumistunnistuse väljaandmise javäljavahetamise taotluste vormid ning välisriigi reisidokumendi tunnustamise korra.

(4) Kodakondsus- ja Migratsiooniamet annab välja, vahetab välja jatunnistab kehtetuks:

- 1) isikutunnistuse;
- 2) Eesti kodaniku passi;
- 3) välismaalase passi;
- 4) ajutise reisidokumendi;
- 5) pagulase reisidokumendi;
- 6) meremehe teenistusraamatu;
- 7) meresõidutunnistuse.

(5) Välisministeerium annab välja, vahetab välja ja tunnistab kehtetuks diplomaatilise passi ja tagasipöördumise tunnistuse.

4. peatükk DOKUMENDI KEHTIVUS JA KONTROLLIMINE

§ 16. Dokumendi kehtivus

Dokument on kehtiv, kui ta vastab järgmistele nõuetele:

- 1) dokument on välja antud ja andmed on dokumenti kantud õiguspäraselt selleks pädeva asutuse poolt;
- 2) dokumendi kehtivusaeg ei ole lõppenud;
- 3) dokument on kasutamiskõlblik ja võimaldab tuvastadasellesse tehtud kandeid ja nende õigsust ning dokumendi kasutaja isikut;
- 4) dokumenti (välismaalase pass, pagulase reisidokument) on kantud kehtiva elamisloa andmed.

§ 17. Dokumendi kontrollimiseks võtmine

(1) Kodakondsus- ja Migratsiooniamet, piirivalveasutus ja politseiasutus võib põhjendatud kahtluse korral võtta dokumendi selle kehtivuse kontrollimiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 kohaldatakse kakäesolevas seaduses sätestamata dokumendi suhtes. Välismaalase dokumendi ja välisriigi reisidokumendi võib kontrollimiseks võtta ka sinna kantud elamisloa, tööloa või viisa õigsuse kontrollimiseks.

(3) Dokumendi kontrollimiseks võtnud asutus:

- 1) annab kasutajale kohe tõendi dokumendi kontrollimiseks võtmise kohta;
- 2) selgitab dokumendi kasutajale tema õigusi dokumendikontrollimiseks võtmise vaidlustamiseks;
- 3) kontrollib dokumendi kehtivust.

(4) Dokumendi kontrollimiseks võtmise tõendi vormi kehtestab siseminister määrusega.

§ 18. Dokumendi kontrollimine

(1) Kontrollimisel kehtivaks osutunud dokument tagastatakse selle kasutajale.

(2) Kontrollimise käigus dokumendi kehtetuks tunnistamise aluseilmnemisel tunnistatakse dokument motiveeritud kirjaliku otsusega kehtetuks. Otsus tehakse teatavaks dokumendi kasutajale.

(3) Kui välisriigi reisidokumendi kontrollimisel ilmnevad selle kehtetukstunnistamise alused, edastatakse dokument motiveeritud kirjaliku otsuse alusel välisriigi pädevale ametiasutusele. Otsus tehakse teatavaks dokumendi kasutajale.

(4) Kui välismaalase dokumendi kontrollimisel avastatakse sellesemite õiguspäraselt kantud elamisloa, tööloa või viisa andmed, annuleeritakse andmed kehtestatud korras jadokument tagastatakse kasutajale.

(5) Dokument tagastatakse või tunnistatakse kehtetuks ilmapõhjendamatu viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul kontrollimiseks võtmise päevast arvates. Dokumendi kontrollimiseks võtnud asutuse juht võib dokumendi kontrollimise keerukuse korral pikendada dokumendi kontrollimise tähtaega, näidates kirjalikult ära dokumendi kontrollimise tähtaja pikendamise põhjuse. Dokumendikontrollimise tähtaja pikendamisest teatatakse dokumendi kasutajale kirjalikult.

5. peatükk ISIKUTUNNISTUS

§ 19. Isikutunnistuse väljaandmise alus

(1) Isikutunnistus on Eestis püsivalt viibiva (elava) Eesti kodaniku ja Eestis püsivalt viibiva välismaalase siseriiklik dokument. Isikutunnistus antakse välja:

- 1) Eesti kodanikule;
- 2) Eestis püsivalt viibivale (elavale) välismaalasele, kellele on antud elamisloa kehtivusajaga vähemalt üks aasta.

(2) Teised käesoleva seadusega kehtestatud dokumendid antakse väljaisikutunnistuse andmete alusel. Käesolev lõige ei laiene isikutele, kellel käesoleva seaduse alusel ei pea olema isikutunnistus.

§ 20. Isikutunnistuse kehtivusaeg

(1) Eesti kodanikule ja välismaalasele, kellel on kehtiv Eesti elamisloa, antakse isikutunnistus väljakehtivusajaga kuni viis aastat.

(2) Välismaalase isikutunnistuse kehtivusaeg ei tohi ületada talle antud elamisloa kehtivusaega.

6. peatükk EESTI KODANIKU REISIDOKUMENDID

§ 21. Eesti kodaniku pass

- (1) Eesti kodaniku pass antakse välja vähemalt 15-aastasele Eestikodanikule isikliku taotluse alusel.
- (2) Alla 15-aastasele Eesti kodanikule võidakse tema seadusliku esindajataotlusel välja anda Eesti kodanikupass, kui ta reisib välisriiki eraldi vanemast, kelle reisidokumenti tema andmed on kantud, või kui ta reisib välisriiki koos vanematega, kelle reisidokumenti tema andmeid ei ole kantud.
- (3) Eesti kodanikule, kes tõendab põhjendatud isikliku võiteenistusliku vajaduse olemasolu, võidakse lisaksvarem väljaantud kehtivale Eesti kodaniku passile anda teine Eesti kodaniku pass (lisapass).

§ 22. Diplomaatiline pass

- (1) Diplomaatiline pass antakse välja:
 - 1) Vabariigi Presidendile;
 - 2) Vabariigi Presidendi perekonnaliikmele;
 - 3) endisele Vabariigi Presidendile ja tema abikaasale.
- (2) Diplomaatiline pass antakse välja ametiülesannete täitmiseks välisriigis:
 - 1) Riigikogu esimehele ja aseesimehele;
 - 2) Riigikogu liikmele, kui ta kuulub riikliku delegatsiooni koosseisuvõi esindab riiki ametiisikuna;
 - 3) Vabariigi Valitsuse liikmele;
 - 4) riigisekretärile;
 - 5) Riigikohtu esimehele;
 - 6) õiguskantslerile;
 - 7) riigikontrolörile;
 - 8) välislähetuses viibivale diplomaadile ja tema perekonnaliikmele;
 - 9) diplomaadile, kui ta viibib välisriigis Välisministeeriumi lähetusega;
 - 10) Eesti Panga presidendile;
 - 11) kaitseväge juhatajale.
- (3) Vabariigi Valitsus võib välisministri ettepanekul otsustada diplomaatilise passi andmise ühekordsekskasutamiseks ka muule isikule, kui see on vajalik riigi ülesannete täitmiseks ja vastab rahvusvahelisele tavale.
- (4) Perekonnaliikmeks käesoleva paragrahvi tähenduses loetakse abikaasa ja kuni 18-aastane laps.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud isikud onkohustatud tagastama diplomaatilise passi Välisministeeriumile ühe kuu jooksul ametist vabastamisest või ametiülesannete täitmise lõppemisest arvates. Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isik on kohustatud tagastama diplomaatilise passi ühe nädala jooksul riigi ülesannete täitmise lõppemisest arvates.
- (6) Vajaduse korral võib Välisministeerium välja anda diplomaatilise lisapassi.

§ 23. Meremehe teenistusraamat

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni «Meremeeste riiklike isikut tõendavate dokumentide kohta» (RT II 1996, 38, 142) nõuetele vastav meremehe teenistusraamat antakse Eesti kodanikust meremehele.

§ 24. Eesti kodaniku reisidokumendi kehtivusaeg

- (1) Eesti kodaniku pass antakse välja kehtivusajaga kuni kümme aastat.
- (2) Alla 15-aastasele Eesti kodanikule antakse Eesti kodaniku pass väljakehtivusajaga kuni viis aastat.
- (3) Lisapass antakse kehtivusajaga kuni kolm aastat, kuid mitte kauemaks kuivarem väljaantud Eesti kodaniku passi kehtivusajaks.
- (4) Diplomaatiline pass antakse kehtivusajaga kuni:
 - 1) viis aastat Vabariigi Presidendile ja tema abikaasale;
 - 2) viis aastat Vabariigi Presidendi alaealisele lapsele, kuid mitte kauemaks kui tema täisealiseks saamiseni;
 - 3) kümme aastat endisele Vabariigi Presidendile ja tema abikaasale;
 - 4) neli aastat Riigikogu liikmele, Vabariigi Valitsuse liikmele ja riigisekretärile;
 - 5) ametivolituste lõppemiseni Riigikohtu esimehele;
 - 6) seitse aastat õiguskantslerile;
 - 7) viis aastat riigikontrolörile;
 - 8) viis aastat diplomaadile;

- 9) ametivolituste lõppemiseni Eesti Panga presidendile;
- 10) ametivolituste lõppemiseni kaitseväge juhatajale;
- 11) üks aasta käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 nimetatud isikule.

(5) Meremehe teenistusraamat antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat.

§ 25. Reisidokumendi kehtivusala

(1) Eesti kodaniku või välismaalase reisidokumendi kehtivusala on piiramatu.

(2) Reisidokumendi kehtivusala võib dokumendi väljaandnud valitsusasutus piirata prokuröri ettepanekul, kui dokumendi kasutajale on kriminaalasjas kohaldatud tõkendina allkirja võtmiselukohast mittelahkumise kohta või isiklikku käendust või kautsjoni.

7. peatükk VÄLISMAALASE DOKUMENDID

§ 26. Välismaalase passi staatus

(1) Välismaalase pass on välismaalasele Eesti Vabariigi poolt antav reisidokument, millesse kantakse elamisloa ja vajaduse korral tööloa andmed.

(2) Välismaalase pass ei anna selle kasutajale õigust Eestivälisesinduse poolsele kaitsele, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.

§ 27. Välismaalase passi väljaandmise alus

(1) Välismaalase pass antakse välja isikliku taotluse alusel välismaalasele, kellel on kehtiv Eesti elamisloa, ning kui on tõendatud, et välismaalasel puudub välisriigireisidokument ja tal ei ole võimalik seda saada.

(2) Alla 15-aastasele välismaalasele võidakse tema seaduslikuesindaja taotlusel välja anda välismaalase pass, kui ta vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud tingimustele ning reisib välisriiki eraldi isikust, kelle reisidokumenti on kantud tema andmed.

(3) Välisriigi kodanikule välismaalase passi väljaandmiseks peab välismaalane esitama oma kodakondsusriigipädeva ametiasutuse nõusoleku talle välismaalase passiväljaandmiseks või tõendama, et nimetatud nõusolekut ei ole võimalik saada.

§ 28. Välismaalase passi kehtivusaeg

Välismaalase pass antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat, kusjuures kehtivusaeg ei tohi ületada välismaalasele antud elamisloa kehtivusaega.

§ 29. Ajutise reisidokumendi staatus ja andmise alus

(1) Ajutine reisidokument on Eestis viibivale välismaalasele Eesti Vabariigi poolt antav reisidokument Eestist lahkumiseks ja Eestisse tagasipöördumiseks.

(2) Ajutine reisidokument võidakse anda tagasipöördumise õigusega Eestist lahkuvale või väljasõidukohustatud välismaalasele, kui tal puudub kehtiv reisidokument või välisriigipoolt väljaantud tagasipöördumistunnistus.

(3) Ajutine reisidokument võidakse anda Eestis elamisloa alusel elavale välismaalasele ühekordseks Eestist lahkumiseks ja siia tagasipöördumiseks, kui tal puudub kehtiv reisidokument ja talle ei ole õigust saadav välismaalase passi ning välisriigi reisidokumendi saamiseks peab tapöörduma välisriigis asuva riigiasutuse poole.

(4) Ajutine reisidokument ei anna selle kasutajale õigust Eestivälisesinduse poolsele kaitsele, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.

§ 30. Ajutise reisidokumendi kehtivusaeg

Ajutine reisidokument antakse kehtivusajaga kuni kaks aastat.

§ 31. Pagulase reisidokumendi staatus ja andmise alus

(1) Pagulase reisidokument on välismaalasele, kellele on antud varjupaik Eestis, Eesti Vabariigi poolt antav reisidokument.

(2) Pagulase reisidokument ei anna selle kasutajale õigust Eestivälisesinduse poolsele kaitsele, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.

(3) Pagulase reisidokument peab vastama pagulasseisundi konventsiooni (RT II 1997, 6, 26) nõuetele.

(4) Pagulase reisidokument antakse välismaalasele, kellele on antud varjupaik Eestis.

§ 32. Pagulase reisidokumendi kehtivusaeg

Pagulase reisidokument antakse välja kehtivusajaga kuni kaks aastat, kusjuures kehtivusaeg ei tohi ületada pagulasele antud elamisloa kehtivusaega.

§ 33. Meresõidutunnistuse staatus ja andmise alus

(1) Meresõidutunnistus on välismaalasele Eesti Vabariigi poolt antav dokument.

(2) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni «Meremeeste riiklike isikut tõendavate dokumentide kohta» nõuetele vastav meresõidutunnistus antakse Eestiselamisluba omavale välismaalasest meremehele tema isikliku taotluse alusel.

§ 34. Meresõidutunnistuse kehtivusaeg

Meresõidutunnistus antakse kehtivusajaga kuni viis aastat, kusjuures kehtivusaeg ei tohi ületada välismaalasele antud elamisloa kehtivusaega.

8. peatükk TAGASIPÖÖRDUMISTUNNISTUS

§ 35. Tagasipöördumistunnistuse andmise alus

Tagasipöördumistunnistus antakse välisriigis viibivale Eestikodanikule, kelle reisidokument on muutunud kasutamiskõlbmatuks, hävinud või kaotsi läinud.

§ 36. Tagasipöördumistunnistuse kehtivus

(1) Tagasipöördumistunnistus antakse kehtivusajaga kuni kolm kuud.

(2) Tagasipöördumistunnistus tagastatakse Eestisesisesõitmisel piirivalveasutusele, kes edastab selle Välisministeeriumile.

9. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 37. Isikut tõendavate dokumentide register

Käesoleva seaduse alusel väljaantavate dokumentide kohta peetakseriiklikku isikut tõendavate dokumentide registrit.

§ 38. Varem väljaantud dokumentide kehtivus

(1) Eesti kodaniku isikut ja kodakondsust tõendavate dokumentideseaduse (RT I 1993, 43, 618) alusel väljaantud Eesti kodaniku pass, diplomaatiline pass ja meremehe teenistusraamatkehtivad kuni dokumendikehtivusaja lõpuni ja nende suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid.

(2) Välismaalaste seaduse (RT I 1993, 44, 637; 1994, 41, 658; 1995, 57, 981; 1997, 19, 306; 53, 837; 73, 1202; 1998, 98/99, 1575) alusel väljaantud välismaalase pass kehtib kuni selle kehtivusaja lõpuni ja selle suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid.

(3) Ajutise reisidokumendi seaduse (RT I 1994, 41, 658) alusel väljaantud ajutine reisidokument kehtib kuniselle kehtivusaja lõpuni ja selle suhtes kohaldatakse käesoleva seadusesätteid.

§ 39. Käesoleva seaduse §-de 5 ja 6 rakendamine

Käesoleva seaduse §-sid 5 ja 6 rakendatakse alates 2002. aasta 1. jaanuarist.

§ 40. Isikutunnistuse ja pagulase reisidokumendi väljaandmise alustamine

Isikutunnistuse ja pagulase reisidokumendi väljaandmise alustamise ajamäärab Vabariigi Valitsus, arvestades käesoleva seaduse §-s 39 sätestatud, ühe aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

§ 41. Muudatused varasemates õigusaktides

(1) Välismaalaste seaduse 3. peatükk tunnistatakse kehtetuks.

(2) Kaitseväeteenistuse seadust (RT I 1994, 23, 384; 1995, 18, 240;62, 1056; 1996, 25, 519; 49, 953;1997, 95/96, 1575; 1998, 57, 865; 1999, 10, 150) täiendatakse §-ga 10² järgmises sõnastuses:

«§ 10². Kaitseväeteenistuse tunnistus

(1) Kaitseväeteenistuse tunnistus on kaitsevälase jareservvälase isikut ning tema kaitsevälalist eriala, sõjavälalist auastet ja teenistuskäiku tõendav dokument. Välislepingus sätestatud juhtudel võib kaitseväeteenistuse tunnistust kasutada reisidokumendina.

(2) Kaitseväeteenistuse tunnistus antakse:

- 1) kutsealuse aja- või asendusteenistusse kutsumisel;
- 2) tegevteenistuse ohvitserile, allohvitserile ja reakoosseisu liikmele;
- 3) reservvälasele.

(3) Kaitseväeteenistuse tunnistus on tähtjatu.

(4) Kui välisleping ei sätesta teisiti, ei ole Eestist lahkumisel lubatud kaitseväeteenistuse tunnistust kaasavõtta. Kaitseministeerium võib anda erandina ühekordse tähtjalise või alalise loa kaitseväeteenistuse tunnistuse kaasavõtmiseks Eestist lahkumisel.

(5) Kaitseväeteenistuse tunnistuse vormi määrab Vabariigi Valitsus. Kaitseväeteenistuse tunnistuse väljaandmist korraldavad Kaitseministeerium ja väeosad. Kaitseväeteenistuse tunnistus antakse välja isikultõendavate dokumentide seaduses sätestatud isikut tõendav dokumendi ning Kaitseministeeriumi ja väeosandmete alusel.

(6) Alaliselt välisriiki elama asumisel tagastatakse kaitseväeteenistuse tunnistus Kaitseministeeriumile, maakonna või linna riigikaitseosakonnale või väeosale.

(7) Kaitseväeteenistuse tunnistuse kadumisest, kõlbmatuksmuutumisest või hävimisest on kaitsevälane või reservvälane kohustatud teatama kaitseväeteenistuse tunnistuse väljaandnud asutusele kolme päeva jooksul kaitseväeteenistuse tunnistuse kadumisest, kõlbmatuks muutumisest või hävimisest või sellest teada saamisepäevast arvates.

(8) Kaitseväeteenistuse tunnistusse kantud andmete muutumisel on kaitsevälane või reservvälane kohustatud esitama kaitseväeteenistuse tunnistuse selle väljaandnud asutusele paranduste tegemiseks seitsme päeva jooksul andmete muutumisest arvates.»

(3) Riigipiiri seaduses (RT I 1994, 54, 902; 1997, 77, 1315) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 11 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

2) seadust täiendatakse §-dega 11¹ ja 11² järgmises sõnastuses:

«§ 11¹. Dokumendikohustus riigipiiri ületamisel

(1) Eestist lahkudes riigipiiri ületaval Eesti kodanikul peab olemas reisidokument. Eestisse saabudes riigipiiri ületaval Eesti kodanikul peab olema reisidokument, tagasipöördumistunnistus või muu dokument, mis on välislepinguga ette nähtud välisriigi külastamiseks.

(2) Eestisse saabudes lubatakse riigipiiri ületada ka Eesti kodanikul, kellel ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nõutavat dokumenti, kui tema isik ja kodakondsus on tõendatud muude dokumentide alusel.

(3) Riigipiiri ületaval välismaalasel peab olema kehtiv välisriigi reisidokument, Eesti Vabariigi poolt antud välismaalase reisidokument või tagasipöördumistunnistus, kuhu on kantud viisa või elamisloa andmed, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.

§ 11². Alaealise dokumendikohustus riigipiiri ületamisel

(1) Alla 15-aastaselt Eesti kodanikul ei pea riigipiiri ületamisel olemas reisidokumendi ega tagasipöördumistunnistust, kui tema nimi, sünniaeg, kodakondsus ja foto on kantud teda Eestisse sissesõitmisel või Eestist väljasõitmisel saatva vanema reisidokumendi. Foto ei pea olema kantud saatja reisidokumendi, kui Eesti kodanik on alla seitsmeaastane.

(2) Alla 15-aastaselt välismaalasel ei pea olema reisidokumendi, kui tasõidab Eestisse sisse, viibib Eestis ja sõidab Eestist välja isiku saatel, kelle reisidokumendi on kantud tema nimi, sünniaeg, viisa või elamisloa andmed, juhul kui välismaalasele kehtib Eestis viisa- või elamisloa kohustus, ja foto. Foto ei pea olema kantud saatja reisidokumendi, kui alaealine on alla seitsmeaastane.»

(4) Pagulaste seaduses (RT I 1997, 19, 306; 1999, 18, 301) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 18 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Pagulasele antakse isikut tõendavate dokumentide seadusessätetestatud alustel pagulase reisidokument.»

2) paragrahvi 18 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 42. Õigusaktide kehtetuks tunnistamine

(1) Eesti kodaniku isikut ja kodakondsust tõendavate dokumentide seadus(RT I 1993, 43, 618) tunnistatakse kehtetuks.

(2) Ajutise reisidokumendi seadus (RT I 1994, 41, 658) tunnistatakse kehtetuks.

§ 43. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2000. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Toomas SAVI